

LATVIJAS REPUBLIKA VENTSPILS NOVADA BĀRĪNTIESA

Skolas iela 4, Ventspils, LV-3601, tālrunis 63620507, 28675879, e-pasts barintiesa@ventspilsnd.lv

Ventspils novada bāriņtiesas pārskats par darbu 2025. gadā

Pārskats sagatavots saskaņā ar Bāriņtiesu likuma 5.panta ceturtās daļas prasībām, kas nosaka, ka „Bāriņtiesa ne retāk kā reizi gadā sniedz pašvaldības domei pārskata ziņojumu par savu darbību. Pārskata ziņojums ir publicējams pašvaldības mājaslapā”.

Ventspils novada bāriņtiesa (turpmāk – bāriņtiesa) ir Ventspils novada pašvaldības izveidota aizbildnības un aizgādības iestāde, kura prioritāri nodrošina bērnu un aizgādībā esošu personu tiesību un tiesisko interešu aizsardzību. Bāriņtiesa savā darbībā pamatojas uz normatīvajiem aktiem, publisko tiesību principiem un Ventspils novada domes apstiprinātu nolikumu.

Bāriņtiesas darbības teritorija ir Ventspils novada administratīvā teritorija, kur bāriņtiesas pieejamība nodrošināta 12 pašvaldības pagastos un Piltenes pilsētā.

Bāriņtiesas sastāvā strādā priekšsēdētāja, četri pilna darba laika bāriņtiesas locekļi, no kuriem viens pilda arī bāriņtiesas priekšsēdētāja vietnieka pienākumus. Visam bāriņtiesas sastāvam ir normatīvajos aktos noteiktā izglītība.

Lietvedību bāriņtiesā kārtro bāriņtiesas lietvedis, kurš pilda bāriņtiesas sēžu sekretāra pienākumus, ir atbildīgs par bāriņtiesas arhīvu.

Atbilstoši Bāriņtiesu likuma 5. panta sestajai daļai, kas noteic, ka pašvaldībai ir pienākums nodrošināt mērķtiecīgi organizētu konsultatīvu, izglītojošu un psiholoģisku atbalstu bāriņtiesas priekšsēdētājam, bāriņtiesas priekšsēdētāja vietniekam un bāriņtiesas locekļiem, lai pilnveidotu viņu profesionālo kompetenci un profesionālās darbības kvalitāti, bāriņtiesas darbinieki saņēmuši profesionālas supervīzijas, kā arī pilnveidojuši savas zināšanas bāriņtiesu kompetences jautājumos, piedaloties mācību semināros unursos.

2025. gada bāriņtiesas darbinieki piedalījās dažādos zināšanu pilnveides semināros, kurus rīkoja Bērnu tiesību aizsardzības centrs, Latvijas Pašvaldību mācību centrs, ZZDats organizētajos semināros par sistēmu “BARIS”, un citos. Semināri notika gan klātienē, gan attālināti, izmantojot dažādas interneta platformas.

Bāriņtiesa strādā dokumentu vadības sistēmā “LIETVARIS” un bāriņtiesas informācijas sistēmā “BARIS”.

Bāriņtiesa 2025. gadā savas kompetences ietvaros ir sagatavojusi, reģistrējusi un nosūtījusi vēstules, pieprasījumus, atbildes uz iesniegumiem, sūdzībām, un lielāko daļu dokumentus nosūtījusi elektroniskā veidā, kas veicina darba operativitāti, kā arī samazina pašvaldības izmaksas.

Pildot savas funkcijas, katrā lietā bāriņtiesa pieprasa, iegūst un sagatavo dokumentus tiesiska un objektīva lēmuma pieņemšanai. Ir noteikts personu loks, kuras drīkst iepazīties ar lietvedības dokumentiem. Lai bāriņtiesa varētu sekmīgi veikt savus uzdevumus un pieņemt motivētus lēmumus, tai jāiegūst dažādi pierādījumi: informācija no trešajām personām, psihologa, ģimenes ārsta, narkologa, psihiatra atzinumi, informācija no tiesībsargājošajām institūcijām, jāveic pārrunas, dzīves apstākļu pārbaudes un nekustamo īpašumu apsekošanas, par ko tiek noformēti sarunas protokoli, pārbaudes akti pievienošanai lietām. Bāriņtiesa sagatavo pieprasījumus attiecīgajām iestādēm, kuras

var sniegt nepieciešamās ziņas par personām. Bāriņtiesas savstarpēji sadarbojas, lai veiktu savus uzdevumus.

Bāriņtiesai ir pieeja Iekšlietu ministrijas Informācijas centra (IeM IC) Soda reģistram un Pilsonības un Migrācijas lietu pārvaldes (PMLP) Iedzīvotāju reģistra datu bāzei, Valsts Vienotajai datorizētajai Zemesgrāmatai, bāriņtiesai ir jāsniedz ziņas PMLP tiešsaistē par visiem Bāriņtiesas pieņemtajiem lēmumiem par aizgādības tiesību pārtraukšanu un atjaunošanu, par aizbildnības nodibināšanu un aizbildņa iecelšanu, par aizbildnības izbeigšanos un aizbildņa atlaišanu vai atcelšanu, kā arī par aizgādņa iecelšanu vai atlaišanu.

Bāriņtiesai atbilstoši normatīvo aktu prasībām ir jāievada ziņas BARIS, Audžuģimeņu atbalsta sistēmā (AGIS), kurā ir jāievada arī dati gan par audžuģimeni, tās ģimenes locekļiem un ievietotajiem bērniem, par gatavību uzņemt bērnus savā ģimenē. Abās sistēmās dati ir regulāri jāaktualizē.

Datu ievade BARIS un to pārnese IeM IC Nepilngadīgo personu atbalsta informācijas (NPAIS) sistēmā paredzēts nodrošināt informācijas pieejamību Uzturlīdzekļu garantijas fondam (UGF) un Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūrai (VSAA) par pieņemtajiem lēmumiem par aizgādības tiesību pārtraukšanu un atjaunošanu, par aizbildnības nodibināšanu un aizbildņa iecelšanu, par aizbildnības izbeigšanos un aizbildņa atlaišanu vai atcelšanu. Neskaidrības gadījumā Bāriņtiesa atsevišķi sniedz ziņas UGF un VSAA par attiecīgo lēmumu pieņemšanu.

Bāriņtiesa sniedz ziņas VSAA par personām, kurām ir tiesības vai ir izbeigušās tiesības uz valsts sociālajiem pabalstiem.

Turpinājumā skatīt pievienoto prezentāciju par bāriņtiesas darbu 2025. gadā.

Citas lietas

Bāriņtiesā pieņemti lēmumi arī citos gadījumos, piemēram, vecāku strīdos par nodokļu atvieglojumiem par bērniem, par ģimenes valsts pabalsta izmaksu personai, kura faktiski audzina bērnus, par bērna nodošanu citas personas aprūpē Latvijā, par audžuģimenē ievietota bērna izceļošanu no un citi.

Darbietilpīgas, laiktietilpīgas un sarežģītas ir lietas par atzinuma sniegšanu tiesai lietās, kas izriet no aizgādības tiesībām – bērnu dzīvesvietas noteikšana, saskarsmes tiesību kārtības noteikšana, atsevišķas aizgādības noteikšana. Tiesvedība šādās lietās ilgst pat vairāku gadu garumā.

Bāriņtiesa piedalījusies gan kā prasītājs, kā institūcija, kā trešā persona, kā bērna likumiskais pārstāvis, u.c. tiesas sēdēs Kurzemes rajona tiesās (Ventspilī, Talsos, Saldū, Liepājā).

Dalība lietās par medicīniska rakstura piespiedu līdzekļu noteikšanu pilngadīgām personām, kuras atrodies nepieskaitāmības stāvoklī izdarījušas noziedzīgus nodarījumus. Tāpat bērnu intereses pārstāvētas kriminālprocesos, pirmstiesas izmeklēšanas laikā policijā, ekspertīzes veikšanas laikā.

Veiktas bērnu un citu rīcībnespējīgo personu dzīves apstākļu pārbaudes dzīvesvietā – obligātās pārbaudes; pēc informācijas saņemšanas par iespējamiem bērnu tiesību pārkāpumiem; pēc tiesu pieprasījuma; pēc policijas iestāžu pieprasījuma; pēc citu bāriņtiesu pieprasījuma, u.c. gadījumos.

Pamatojoties uz Bāriņtiesu likuma 17.panta 4.punktu un 7.punktu tikuši izskatīti iesniegumi un sūdzības, sniegta palīdzība personām, kuras pēc palīdzības vērsušās bāriņtiesā. Bāriņtiesa sniedz konsultācijas Ventspils novada iedzīvotājiem bāriņtiesas kompetences jautājumos. Rezultātā atsevišķos gadījumos ir izdevies atrisināt iedzīvotājiem svarīgus jautājumus, neierosinot lietu izskatīšanai bāriņtiesā.

Saskaņā ar Bāriņtiesu likuma 17.panta 4.daļu Ventspils novada bāriņtiesa ir sadarbojusies ar citām bāriņtiesām, ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijām, veselības aprūpes un izglītības iestādēm, sociālajiem dienestiem, policijas iestādēm, Uzturlīdzekļu garantijas fondu, Valsts probācijas dienestu, Tieslietu ministriju, Labklājības ministriju, Bērnu aizsardzības centru un citām iestādēm, lai nodrošinātu bērna vai citas rīcībnespējīgas personas tiesību un interešu aizstāvību. Īpaši cieša sadarbība bāriņtiesai ir ar Ventspils novada Sociālo dienestu.

Bāriņtiesa pieprasa, saņem Bērnu aizsardzības centrā izgatavotās bāreņiem un bez vecāku gādības palikušajiem bērniem apliecības sociālo garantiju nodrošināšanai un izsniedz bāreņiem un bez vecāku gādības palikušajiem bērniem apliecības. 2025. gadā izsniegtas 15 apliecības.

Bērnu aizsardzības centram iesniegts bāriņtiesas ikgadējais valsts statistikas pārskats par 2025. gadu.

Bāriņtiesa ir Latvijas Bāriņtiesu darbinieku asociācijas biedrs (turpmāk – Asociācija). Asociācijas mērķis ir sekmēt bāriņtiesu darbinieku profesionālo izaugsmi, apspriest normatīvo aktu projektus un izstrādāt priekšlikumus normatīvo aktu grozījumiem, risināt jautājumus bērnu tiesību aizsardzības sistēmas pilnveidošanā un citus bāriņtiesu kompetencē esošus jautājumus, popularizēt pozitīvo pieredzi bāriņtiesu darbā.

Bāriņtiesai ir uzticēta valsts funkcija ļoti sensitīvā tiesību aizsardzības jomā – bērnu tiesību un interešu aizsardzībā. Bāriņtiesa ir krīzes situāciju risināšanas iestāde, kuras prioritārā funkcija ir nodrošināt bērna un aizgādībā esošās personas tiesību un interešu aizsardzību. Pieaug lietu komplikētība un līdz ar to darbinieku noslogojums, ir augsts emocionālās spriedzes līmenis, normatīvo aktu maiņa valstī, ļoti augstas amata prasības bāriņtiesas darbiniekiem.

Ventspils novada bāriņtiesas priekšsēdētāja

S.Jurcika